

Paragraf kan Ministeren anerkjende Skoler eller unblade at anerkjende dem, han kan negte bestaaende Skoler Understøttelse og og fortsætte med andre, ganske efter eget Skjøn, han kan give somme den mindre Understøttelse og andre, som han ønsker at hjælpe, den større indtil 3,000 Kr. Han kan give en enkelt Skole et Par Tusinde Kr. mere end en anden, og han kan gjøre det uden Hensyn til Skolens Beliggenhed, uden Hensyn til, hvilket Omfang Skolen har, naar han blot finder, at der til Skolen er knyttet Samlinger eller den Slags belærende Undervisning, som han anser for god. Vi lægge Stiftelsen og Udviklingen af hele dette Institut i Ministerens Haand, og vi gjøre det een Gang for alle, vi tage det ud af Bevillingsmyndighedens, det vil sige vor egen Haand. Jeg har sagt det tidligere og ikke faaet Svør derpaa, jeg spørger da nu atter de Herrer Afvættere af denne Paragraf — de maa jo være her i Salen —: Ved hvilken anden bestaaende Lov har man givet en Minister et saadant Tillidsvotum? Jeg foreslog derfor ved 2den Behandling, i Forening forøvrigt med det ærede Medlem fra Mors (C. Ravn), at Beløbet til den uvidede Undervisning, de større Bidrag altsaa, skulde bestemmes ved Finantsloven, og at de Skoler, som skulde optages blandt de understøttede, skulde anerkjendes ved Finantsloven. Det vil jo sige det Samme som, at Rigsdagen skulde have Haand i Hænde med Anvendelsen af Pengene og i Forstaaelse med Ministeren bedømme disse Skolers Indretning, Beliggenhed, Undervisningens Omfang o. s. v., efterhaanden som Sagen skred frem. Nu kunne De paastaar, at De have den mest ubegrændsede Tillid til den nuværende Minister med Hensyn til, at han ikke vil unblade at gaa den Vej ved Ordningen af dette, som er de Herrer's Vej, og det tør jeg ikke disputere imod, men det tør jeg dog sige, at alle Dages Ende er ikke kommen den Dag, da han træder fra. Han faaer jo en Eftermand, og denne Eftermand har jo den samme Lov, og jeg siger, at den Dag, vi vedtage denne Lov i dette Omfang, gjør Bevillingsmagten det muligt, at der oprettes et Agerbrugsundervisningsvæsen, som er betjent af den vedkommende Regjerings lydigste og villigste politiske Medstaber. Det kan ske. Jeg indrømmer, at overfor denne Ordning, hvorved Bevillingsmyndigheden var bleven aldeles afskaaret fra Indflydelse paa og Ministeriet stillet ganske frit med Hensyn til Anvendelsen af Statskassens Midler — naar Ministeren fandt Skoler, som han syntes vare dertil egnede, kunde han give dem indtil 3,000 Kr. om Aaret uden Bevilling, udstrevne efter en or-

ganisatorisk Lov, der jo maa betragtes som uværlig — skete der en Forandring, der vel i og for sig var uheldig, idet man satte Summen ned, men som var korrekt fra Bevillingsmyndighedens Standpunkt. Jeg tør sige det som sikkert, efter hvad der dengang forløb — jeg kan jo blive rettet, hvis det skulde være forkert — at den ærede Finantsminister og Conseilspræsident fandt, at efter Bedtagelsen ved 2den Behandling havde Bevillingsmyndigheden gaaet sig selv for nær, at den havde lagt mere Magt i Regjeringsmyndighedernes Hænder, end der var rimeligt, idet Indenrigsministeren efter § 5 og Kultusministeren paa lignende Maade efter § 6 kunde udskrive Beløb efter deres Hjertenslyst uden Begrændsning. De kunne jo vel forstaa, at det for saa vidt interesserede mig at faae Bekræftelse paa min Sagttagelse af selve den nuværende Conseilspræsident og Finantsminister, hvis Ombed for Anvendelsen af Statskassens Midler jo ellers ikke er paaffjønnet i nogen høi Grad i dette Thing, idet endogaa han fandt, at Folkethinget havde vilst en for stor Smødetommen, havde været for urimelig i Tilliden til to af hans Ministre, og at der derfor maatte sættes en Grændse. Saa blev Grændsen ved 3die Behandling sat ved 60,000 Kr. for Landbrugsskolerne og 100,000 Kr. for Eleverne, altsaa ialt ved 160,000 Kr. Det er altsaa egentlig godt og vel det Halve af, hvad jeg Aaret i Forveien havde foreslaaet, og hvad jeg egentlig troede laa til Grund for Folkethingets Afvættelse ved 2den Behandling, men ganske vist ogsaa 4 Gange saa meget, som de 14 Medlemmer af Finantsudvalget havde villet bevillige, altsaa for saa vidt en Fremgang. Jeg erkjender, at denne Medvættelse, set fra Bevillingsmyndighedens Standpunkt, var korrekt. Jeg beklager, at Summen er sat saa langt ned, men korrekt var den; thi det forekommer mig dog, at at der maa være en vis Grændse for den Myndighed, man giver en Minister til at raade over Statskassen uden Rigsdagens Samtykke, men alligevel paastaar jeg, at der ikke findes nogen tilsvarende Lov i den danske Lovgivning. Nu vil jeg med Hensyn til denne Paragraf ønske, at Summen, de 60,000 Kr., maa blive sat op til mindst det dobbelte, og at det der maa blive indskudt: Der kan desuden paa Finantsloven tilstaaes en Skole osv., saaledes at det altsaa siges, at denne Regel fastsættes ved Forhandling mellem Regjeringen og Rigsdagen. Nu kan man jo nok sige, at det gjør ikke saa noie for Dieblisset; thi vi have jo ingen Indflydelse paa Statskassen. Men man skal ikke indrette organisatoriske Love